

KUOKĖI BŪS UORAA?

Jee katė jied žuolė, būs dargana.
Jee varv lašėnee, būs lytaus.
Jee žėima šou vuoluojės ont snėiga,
būs atlydis.

Jee onkstėi parskrend pėmpės, būs gerė mataa.

Jee iš kamėna dūmaa krint žėymn,
keisės pagada.

Papasakuojė JUONKIENĖ STEFA iš Stanėškės kaima. Ožrašė JUONĖKAITĖ VIRGĖNĖJĖ.

Jee skrozėds išlend iš skruzdielyna
ir če pat, niekor neidamas, šėlduos saulie,
būs audra.

Jee žėima priposta daug snėiga, vuo aplink vuobelis vis tėik yr doubės,
vasara būs daug lytaus.

Jee leidontėis saulė raudona, kėta dėina
būs viejouta.

Jee akmėnys rasuo, būs lytaus.

Papasakuojė KNIZINIENĖ PETRUONELĖ iš Gaulienu kaima. Ožrašė JONAVIČIOS RIMS.

Jee saulė rauduona i debesis
leidais, būs bjauri dėina.

Jee žvėrblee žėima i longus pol,
lauk šalčiū.

Jee varlie patomsie, gali lauktė lytaus.

Jee joudvarnis i mėška lek kvarkdams,
būs lytaus.

Papasakuojė STANISLUOVAITĖ ADELĖ (45 metu). Ožrašė MICIŪTĖ VIRGINĖJĖ.

Velyku ryta jee pot šiaurės vies,
būs šaltė metaa.

Jee pavasari pėrma karta perkūns
grom pėitū pusie, būs šėlta vasara.

Papasakuojė KATARSKIENĖ BRUONĖ iš Loukės. Ožrašė POCEVICIŪTĖ ZITA.

Kuoks uors kuova pėrma dėina,
tuoks, gal sakytė, ka būs vėsa pavasari.
Kuoks kuova ontra — tuoki būs vasara,
vo kuokė kuova tre-

tė — tuoks rodou.

Jee vabuolė laksta pažemees,
lauk atšėlėma.

Jee vėštas vielaa eit tūptė, lauk lytaus
arba snėiga.

Papasakuojė ČIUTEIKIENĖ MARCIJUONA iš Rapaliu kaima. Ožrašė DUNGVECKYTĖ DALĖ.

Jee varnas top miedžiū vėršūnies,
uors atšala.

Jee pėrmo alyvu ir šermukėniu žyd
ėivas, būs prastė metaa.

Papasakuojė DUNGVECKIENĖ KAZĖ iš Rapaliu kaima.

Jee šermokėnee tor daug ougu,
būs driegnė metaa.

Pryš lytu mėškė daug skrozėdo.

Papasakuojė VIKTUORAVIČIŪTĖ KAZĖ iš Rapaliu kaima. Ožrašė DUNGVECKYTĖ DALĖ.

Jee unt žemės pėšas žvėrblee,
būs lytaus.

Papasakuojė VARGALIENĖ PETRUONELĖ iš Loukės. Ožrašė BADAUSKS VYTAUTS.

Jee vyturys pradė gėiduotė pryš šv.
Kazimiera, būs šalts pavasaris.

Papasakuojė JUCIOS JUONS iš Balaikėškės kaima. Ožrašė JUCIOS EUGENĖJOS.

Jee nu kalėjės lapu biegt vondou,
gali lauktė lytaus.

Jee gondros stuov unt stuoga ar šėina
kūgė, būs lytaus.

Jee gondros neš šakas, būs karšta,
jee veliena, būs lytaus.

Papasakuojė JUONUŠIENĖ iš Žylakiū kaima. Ožrašė GALINAUSKAITĖ PASAKUOJĖMAA UŽRAŠYTĖ TELŠIŪ RAJUONĖ 1977 METAAS. (PARUŠTA PAGAL ŽEMAIČIU "ALKAS" MOZIEJAUS MUOKSLĖNĖ ARKYVA. BYLA NR. 287)

PATARĖMAA ŪKININKAMS

Lėnus sietė reek, kaa parskrend mosėnoks.

Kaa žousys ir gervės išskrend, rek
kastė bolvės ir rautė buruokus.

Kaa pėmpės išskrend, pjaunam avėžas.

Papasakuojė R. BUKNIENĖ. Ožrašė V. SKIOTYTĖ.

Šėinapjūtė geriausee pradietė pryš smėlgu
žydiejėma.

Žemė pradėdam judintė pryš pradėdant
spruogtė medems.

Pavasari siejė prasided, kaa sogryž
perietė kuovaa.

Bolvės kasam išskrendont paskolėnėms
paukštėms.

Papasakuojė DAROŠKEVIČIOS iš Dirvuonėnu. Ožrašė ŠIMKOS ARŪNS.

Kaa žyd klevaa, laikis sietė pupas.
Cėbolės dėik nusileidos saulee.

Papasakuojė JUONUŠIENĖ iš Žylakiū kaima. Ožrašė GALINAUSKAITĖ.

Bolvės siek uobelims žydont.

Jee nuori, ka bolvės būtom skanesnės,
siek anas potont šiaurės viejau.

Papjuovee kiaulė, sok anuos galva
i pėitus — meesa būs minkėtesnė.

Mėižiūs reek sietė, kaa yr unt dilygniū
rasa — būs gerisėnis dorlios.

Papasakuojė JUCIOS JUONS iš Batakėškės kaima. Ožrašė JUCIOS EUGENĖJOS.

Bolvės siejem, kaa alksnee spruogst.

Kaa ėivas žyd, siejem mėižiūs ir
bolvės.

Vagorklus reek sietė, kaa žyd alyvas
(pliuoree).

Cėbolės dėigam per Stanislouva (gegožės
8 dėina).

Papasakuojė VARGALIENĖ PETRUONELĖ iš Loukės. Ožrašė BADAUSKS VYTAUTS.

Krienuis gal kastė tol, kol neuzkukoun
gegužie.

Maudytėis upies, ežerūs, vakakėčiūtė
basuoms gal pradietė tik pu tuo,
kaa užkukoun gegužie.

Jee kiaulė pjauni i jauna mienesi,
kirmie meesa.

Papasakuojė KATARSKIENĖ BRUONĖ iš Loukės. Ožrašė POCEVICIŪTĖ ZITA.

I jauna mienesi sietė avėžas nagal —
gera derliaus nebūs.

Čėsnakus, rėdėkus, bolvės,

avėžas reek sietė i pėlnėjė, tumet būs
gers derlios.

Cėbolės dėigtė reek kaa nieks namata —
tumet būs dėdiėsnis derlios.

Jee cėbolės dėigsem delčiuo, galvū
nabūs.

Vaistažuolės reek rinktė pėlnėjou.

Ougas vėrk mienesė pabaiguo —
mažiū rūgs.

Papasakuojė STAŠIMAITĖ ADELĖ 55 metu omžiaus. Ožrašė MICIŪTĖ VIRGĖNĖJĖ.

PASAKUOJĖMAA OŽRAŠYTĖ TELŠIŪ MIESTĖ IR RAJUONĖ 1977 METU RODINI.

(PANAUDUOTA MEDŽEGA IŠ ŽEMAITIU "ALKAS" MOZIEJAUS. BYLA NR. 287).

OŽ KOU MUOKA?

Onkstiau, kaa gaspaduoree somdė šeimyna,
liuob pasėrinktė kelis vaikis. Vėins iš
anū bova vadėnams dėdiuou. Pas vėina
gaspaduorio mažsisis vaikis jiemė ėr
sosėspuorėjė so sava dondavio.

— Gaspaduoriai, ož kou to tam, dėdeejem,
muoki daugiau, nego mums? Mes jog
karto korbam dėrbam, einam, ons ni pėrša
daugiau ož muni nepajodėn. Aš vėina
karta ožsiosio er nieka nebėdėrbsio.
Galiesi toukart švėlpiuotė.

Gaspaduorios ramee išklaušė er saka
vaikiou:

— Jee to vėskou padirbsi teep pat,
kaap tas vaikis, muokiesio er tau tėik
pat.

Greitaa gaspaduorios pamatė, ka
sosieds kažkor taisuos važioutė: kinka
arklius, pri klietės kraun maišus. Pašaukė
gaspaduorios mažouji vaiki er lėip
pasiteirautė, kor taisuos važioutė
sosieds. Tas noejė, paklausė er
parejės pasakė, ka sosieds vež grūdus.
Pasakė er noejė pri darba. Gaspaduorios
mata, ka sosieds jau išvažiava. Lėip
dėdejem vaikiou anou prisigintė er
sožėnuotė, kor sosieds važiou. Tas
parbiėgia ožėlės er saka:

— Aš paklausiau, er va kū
sožėnuojau: sosieds vež grūdus
parduotė. Muok ož anus dabaa
baisee geraa. Pėrks anus nee vėina
dėina — kuokės tris. Vaguonaa yr
parejėj. Kol anū neprėpėls, tol
neišvažiuos. Pasakė er paragėna
gaspaduorio vežtė grūdus, geruos
pruoguos nepraleistė.

Tumet gaspaduorios atsėsoka i
mažouji vaiki er saka:

— Girdiejee, kaap dėdiėsis
papasakuojė? To tik sožėnuojee,
ka sosieds grūdus vež, vo ons er
kor vež, er pu kėik pardous, er
tou, ka laikis mums pasėstruošytė...

Dabaa a žėnaa dėl kuo aš
anam bronėgiau muoko?

Ožrašė VARANAVIČĖ STANISLUOVUS Mažeikiū rajoune Purvienu suoduo 1993 metaas

Nuori vieryk, nuori — ne

Atsidiekavuoje...

Tas atsėtėka pryš kara Plungės
rajuonė. Vėns žmuogos pavasari arė
dėrvas. Galė dėrvuonu bova
tuokėi krūmelee, eglynalis,
vėino žuodio, šabakštyns.
Tėn žmuonės retaa kumet
kuojė kielė, tėn ni grybu,
ni ougu neliuob būtė.

Kaa žmuogos ardams priartiejė
pri eglynalė, arklee staigee
pradiėjė prunktė, stuotėis
piesto, nebeit ni iš vėitas:
blaškuous, karpa ausim.
Daryk kou nuori, nebgal
bepaartė. Žmuogos nebsopront,
kas ėe atsėtėka. Ėsėgon-
da. Tou patė mėnotė iš
eglyna išsuoka vėlks. Ons
toriejė i dontis isėkondės
maža vėlkioka. Atbiegia
vėlks lig soartuos dėrvas
ėr tik šast ton vėlkaati ont
ežiuos, vo pats nierė atgal
i eglyna. Vo tas pamests
vėlkaatis tik cyp, tik cyp.
Ne tik cyp, bet dar iš
bornuos anam kraus biegt.
Nieka nelaukės žmuogos
pamelė vadėlės ir, pajiemės
šakė, eit veizietė, kas tam
vėlkaatiou yr. Atsėklapė
pri anuo, pagluostė žvieraatiou
galva ėr mata, ka mažėleliou
gerklie yr ismėgės aštros
kauls. Nebgal varėšos ni
išsėžiūtė, ni prarytė. Kū
darys žmuogos — ištraukė
tou kaula ėr kū skobėniausee
nubiegi pri sava arklė.
Nespiejė ons nueitė ni
keliū metru, vuo iš eglynalė
jau išsuoka dėdliesis vėlks.
Pagruobė so duntim tou
sava vaaka ėr viel nierė atgal.

Vasara tuo suoduo daug
gyvuoliū žvėrys išpjuovė:
aviū, vėriū, jieratiū. Daug
kas nukėntiejė, tik tuo
žmuogaus gyvuoliū nieks
nekošėna.

Rodėni, tujau pu Vėsū
Švėntū, vėina ryta atsikel
žmuogos, atėdara duris ėr
išsėgoust — pri pat
laukėniu duru slėnkstė gol
papjauts rėibiausis avėns.
Šėlts. Ne anuo.

Lig pat Kaliedu šviežynas
užtėka.

Plungės rajoune ožrašė JURGILEVIČIENĖ STASĖ 1993 METAAS